

den Indvending, at det gif ikke vidt nok. Det indskrænkede sig som bekendt til Landet alene, og skulde vi gjøre Noget i denne Retning, maatte vi tage Byerne med, hed det. Det var nødvendigt, sagde man i Fjor. Nu forekommer det mig, at i Dag de fleste Udtalelser ere gaaede ud paa, at det er galt, at vi have faaet Byerne med, nu ere vi gaaede for vidt. Men hvorledes skal man egentlig bære sig ad? Naar man det ene Aar faar en Opfordring til at tage Byerne med, og man saa, naar man har gjort dette næste Aar, alligevel ikke har fornyet sine Modstandere, kan man jo her næsten sige, at det gaar som efter det gamle Ord: „Tager du Hatten op, faar du Brygl, og lader du den ligge, faar du ogsaa Brygl.“ For det Første udtalte det ærede Medlem fra Mænders (Lüttichau), at han fandt det rigtigt at tage Kjøbenhavn med, men i Fjor klagedes der over, at Kjøbenhavn og Frederiksberg ikke vare komne med ligesom de øvrige Byer i Landet. Ligesom jeg udtalte i Fjor, skal jeg sige, at jeg har frygtet noget for at tage Byerne med, fordi det vil gribe saa stærkt ind i Manges Frihed, og jeg skulde meget let blive tilbøielig til fremdeles at indskrænke Forslaget til Landet, naar dette blot kunde faae Tilslutning. Da jeg i Fjor indbragte Forslaget, var det væsentlig Baiersfordricket, jeg havde for Øie og vilde til Livs, og naar det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds siger, at Drikkeriet er taget af i Stedet for at tage til, tør jeg paasætte det Modsatte. Det ærede Medlem udtalte sig om sin Alder og sit Kjendskab til Forholdene paa Landet. Paa Alderen er der nu ikke stor Forskjel mellem det ærede Medlem og mig, og jeg har ogsaa godt Kjendskab til Forholdene ude paa Landet, og jeg maa sige, at min Erfaring gaar ud paa, at siden Loven af 6te Juli 1870 kom ud, er Drikkeriet taget betydelig til. Den udstrakte Frihed, der da gaves, saa at Enhver kunde løse Bevilling til Brændevinshandel og Udsalg af baiersk Øl, er bleven benyttet i stor Maalestof, og derved er Ungdommen bleven ledet ind paa en overdreven Nydelse af baiersk Øl, og det baade Lørdag Aftenerne, Søndagene og mange andre Dage med. Vor Ungdom benytter sig saa af den Ret, som Kjøbmændene have til at udstænke baiersk Øl, saa det er blevet til en ren Plage for Landet, og det er det, der væsentlig har givet Stødet til, at jeg har ønsket gennem Lov at gjøre en Forandring deri. Jeg skal indbrømme det ærede Medlem fra Kolding, at vi nu ikke se saa mange fulde Mennesker af den besiddende Klasse som i gamle Tider, hvor man havde mere Selvfabelighed, og

hvor man maaste ogsaa selv producere det Brændevin. Det ærede Medlem gik tilbage til den Tid, hvor der blev drikket mere Brændevin, og med Hensyn dertil tror jeg ogsaa nok, man kan sige, at der er sket en kjendelig Forandring til det Bedre. Men paa den anden Side maa man ogsaa sige, at der er sket en kjendelig Forandring med Hensyn til det bairerske Øldrifteri, men i modsat Retning. Det bairerske Øldrifteri er i det Hele blevet en Modelag for Befolkningen, og det er efter min Mening økonomisk mere ødelæggende end Brændevinsdrikningen. Jeg er heller ikke fuldt enig med det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Büff), der udtalte sig mod Regeringsforslaget angaaende Øl- og Brændevinsbestatningen. Jeg sympathiserer med dette Forslag, det vil sige ikke med den Skat, det lægger paa Øl og Brændevin, men jeg sympathiserer med det Princip, at dersom vi kunne komme ind paa en ordentlig Bestatning af disse Varer, og dersom vi kunde faae disse Penge fordelte, saaledes som det var ønskeligt for Befolkningen, vilde det være et Gode, og jeg tror ganske vist ogsaa, at dersom vi kunde faae dette Forslag vedtaget ved Siden af Regeringens Forslag, vilde det faae en væsentlig Betydning med Hensyn til Drikkeriets Indskrænkning. Det kan nok være, at der er adskillige Ting i dette Forslag, som kunne trænge til Forandringer, og Forslagsstillerne ere ogsaa villige til at foretage dem, men dersom Regeringen og Rigsdagen ikke kunne enes om en Indskrænkning i Værtshushold og Gjæstgiveriet i al Almindelighed, kunde man vel dog nok enes om at foretage en Indskrænkning af Udsalgsstederne paa Landet, og det er det Væsentligste for mig. Jeg tror, at det mange Steder fuldstændig vil ødelægge Ungdommen, hvis den vedbliver med det bairerske Øldrifteri, der nu finder Sted. Det er jo nu ofte saaledes, at Tjenestefolkene mange Steder komme fulde hjem hver Aften, det er en Ubhagelighed for Tjenestefolkene selv, men det er jandelig ogsaa ubhageligt for den Husbond, der har disse Folk. Jeg lægger særlig Vægt paa, at dette kan blive forhindret, og selv om vi skulle indskrænke Forslaget hertil, vil det efter min Mening være en meget god Gjærning, idet man herved vil kunne hemme Drikkeriet, navnlig paa Landet.

H. Jensen: Det er min en ganske kort Bemærkning, jeg navnlig vil rette til det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg). Hele den Modstand, der her i Salon er reist mod det foreliggende Lovforslag, hviler jo paa den Argumentation,